

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΘΑΝΑΤΗΦΟΡΩΝ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΩΝ
ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΠΟΙΝΕΣ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ**

Πέμπτη, 18 Μαρτίου 2021

Εκ μέρους του Ανωτάτου Δικαστηρίου και της Σχολής Δικαστών θα ήθελα να σας καλωσορίσω στο σημερινό Σεμινάριο για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των θανατηφόρων δυστυχημάτων μέσα από τις ποινές.

Αφορμή για το Σεμινάριο έδωσε ο μεγάλος αριθμός ατόμων που χάνονται κάθε χρόνο σε τροχαία ατυχήματα. Ούτε αν ήμασταν σε εμπόλεμη κατάσταση, δεν θα χάναμε τόσες πολλές ανθρώπινες ζωές. Δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε τις σοβαρές επιπτώσεις στην οικογένεια του θύματος και το τεράστιο οικονομικό κόστος στο κράτος από την απώλεια ανθρώπινων ζωών.

Σήμερα η οδική ασφάλεια αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα θέματα που αφορούν στη δημόσια υγεία σε πάρα πολλές χώρες του κόσμου, με αποτέλεσμα να απασχολεί πολύ συχνά ακόμη και τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας.

Η πολιτεία μέσω του Υπουργείου Δικαιοσύνης και του Συμβουλίου Οδικής Ασφάλειας καταβάλλει προσπάθειες για τη χάραξη εθνικής στρατηγικής για την οδική ασφάλεια, ελπίζοντας στη μείωση των θανατηφόρων δυστυχημάτων. Όμως η μείωση φαίνεται ότι θα είναι αργή, εφόσον υπάρχουν πολλές παράμετροι που επηρεάζουν την όλη κατάσταση. Μια από αυτές τις παραμέτρους είναι βέβαια και η επιβολή της ορθής ποινής.

Με αφορμή το νέο Στρατηγικό Σχέδιο Οδικής Ασφάλειας για την περίοδο 2021–2030, η Σχολή Δικαστών, πάντοτε σε συνεννόηση με το Ανώτατο Δικαστήριο, αποφάσισε να συμβάλει στην προσπάθεια αυτή, διοργανώνοντας σειρά σεμιναρίων για τις παραμέτρους υπολογισμού των ποινών με έμφαση στο στοιχείο της αποτρεπτικότητας.

Το σημερινό σεμινάριο είναι το πρώτο και ελπίζουμε ότι θα ακολουθήσουν κι άλλα. Ευελπιστούμε ότι μέσα από αυτά τα σεμινάρια και τις συζητήσεις που θα γίνουν, θα μπορέσουν οι δικαστές να ενημερωθούν πλήρως για το τι συμβαίνει, όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε άλλες χώρες, ιδιαίτερα ευρωπαϊκές και πρωτίστως για το πως τα δικαστήρια των χωρών αυτών προσεγγίζουν μέσα από τις ποινές που επιβάλλουν, το μεγάλο πρόβλημα των θανατηφόρων δυστυχημάτων. Ευελπιστώ ότι θα ακούσουμε απόψεις για το τι μπορεί να γίνει, ώστε μέσω της αποτρεπτικότητας των ποινών και άλλων εργαλείων, τα δικαστήρια μέσα από τις ποινές τους, να μπορέσουν να συμβάλουν στη μείωση των θανατηφόρων δυστυχημάτων.

Σε αρκετές χώρες το αδίκημα σε σοβαρά θανατηφόρα δυστυχήματα περιγράφεται ως «οδική ανθρωποκτονία» που λεκτικά τουλάχιστον αποδίδει πιο εύστοχα τις συνέπειες του αδικήματος.

Στην Αγγλία εδώ και αρκετά χρόνια λειτουργεί δια νόμου συμβουλευτικό σώμα για ποινές. Από το 2003 λειτουργεί το Sentencing Guidelines Council. Στην Κύπρο δεν έχουμε ακόμη υιοθετήσει την πρακτική της έκδοσης κατευθυντήριων οδηγιών. Επίσης σε αρκετές χώρες υπάρχει ο θεσμός των ελάχιστων ποινών χωρίς αυτό να θεωρείται ότι θέτει σε κίνδυνο την ανεξαρτησία των δικαστών.

Αυτά είναι μόνο μερικά από τα θέματα που πρέπει όλοι οι εμπλεκόμενοι να σκεφτούν και να τα συζητήσουν, ενόψει της σοβαρής κατάστασης που έχει διαμορφωθεί.

Σήμερα έχουμε μαζί μας εκλεκτούς ομιλητές, οι οποίοι θα σας ενημερώσουν για όλες τις πτυχές στην επιβολή ποινής σε υποθέσεις θανατηφόρων δυστυχημάτων.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα που ετοιμάσαμε, πρώτος ομιλητής θα είναι ο κύριος Ανδρέας Καπαρδής, Ομότιμος Καθηγητής του Πανεπιστημίου Κύπρου, ο οποίος θα καλύψει την ενότητα που αφορά στην κυπριακή πραγματικότητα.

Δεύτερος ομιλητής είναι ο Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου κύριος Νικόλας Σάντης, ο οποίος θα εξετάσει το θέμα των ποινών σε θανατηφόρα δυστυχήματα από την οπτική γωνία της νομολογίας του Ανώτατου Δικαστηρίου.

Κύριος ομιλητής στη σημερινή εκδήλωση, είναι ο καθηγητής εγκληματολογίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης κύριος Julian Roberts, ο οποίος θα εστιάσει την προσοχή του στη σημασία της αποτροπής και την αποτελεσματικότητά της, καθώς και στο τι συμβαίνει σήμερα στην Αγγλία και Ουαλία.

Επίσης θα προσπαθήσει να αναλύσει την πολύ σημαντική απόφαση του αγγλικού εφετείου *Regina v Gard (2017)*, την οποία σας έχουμε ήδη αποστείλει. Ομολογώ ότι συγκλονίστηκα από τα γεγονότα της υπόθεσης, αλλά και διαβάζοντάς την, διερωτήθηκα ποια ποινή θα επέβαλλαν τα κυπριακά δικαστήρια σε υπόθεση με παρόμοια γεγονότα.

Τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι πολλά. Σε ποιο βαθμό οι αυστηρές ποινές μπορούν να συμβάλλουν στη μείωση των θανατηφόρων δυστυχημάτων; Μήπως θα πρέπει να δοθούν κι άλλα εργαλεία στα δικαστήρια για αναμόρφωση των παραβατών, παράλληλα με την τιμωρία τους; Διότι μέχρι σήμερα οι αυστηρές και αποτρεπτικές ποινές είναι άγνωστο πόσο συνέβαλαν στη μείωση των δυστυχημάτων, αφού κατά περιόδους είδαμε να υπάρχει αύξηση τους.

Η επιβολή της σωστής ποινής θεωρείται από τα πιο δύσκολα έργα που έχει να επιτελέσει ένας δικαστής και αυτό οφείλεται στους πολλούς παράγοντες που πρέπει να ληφθούν υπόψιν και να σταθμιστούν από τον δικαστή, όπως για παράδειγμα η ποινή να λειτουργεί αποτρεπτικά, η τιμωρία του παραβάτη, η εξατομίκευση της ποινής, η προστασία της κοινωνίας, η αναμόρφωση του κατηγορουμένου και πολλοί άλλοι.

Ελπίζω ότι μετά που θα τελειώσουν οι τρεις ομιλητές θα ακολουθήσει συζήτηση, ώστε να επιλυθούν τυχόν απορίες ή διλήμματα που μπορεί να υπάρχουν γύρω από το συγκεκριμένο θέμα.

Εύχομαι κάθε επιτυχία στο σεμινάριο.

Γιώργος Ερωτοκρίτου
Πρώην Δικαστής του Ανωτάτου Δικαστηρίου
Διευθυντής Επιμόρφωσης